

КИЇВСЬКИЙ СТОЛИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА

Факультет журналістики

Кафедра міжнародної журналістики

КВАЛІФІКАЦІЙНА БАКАЛАВРСЬКА РОБОТА

на тему:

Вплив цифрових технологій на трансформацію міжнародних журналістських розслідувань: розроблення та просування інстаграм-сторінки

Здобувачки (-а) IV курсу
групи МЖб-1-22-4.0д
ступеня вищої освіти «бакалавр»
галузі знань 06 Журналістика
спеціальності 061 Журналістика
освітньої програми 061.00.05 Міжнародна
журналістика
Керебка Ірина Геннадіївна

Використання чужих ідей, результатів і текстів мають посилання на відповідне джерело

Науковий керівник: Гончарук Ігор Сергійович, викладач кафедри міжнародної журналістики

_____ (підпис студента)

_____ (ініціали, прізвище)

Кількість балів: _____ Оцінка: ECTS _____

Допускаю до захисту перед ЕК

Голова комісії

_____ В.І. Терещук
завідувач кафедри
міжнародної журналістики

_____ (підпис) _____ (ініціали, прізвище)

Члени комісії

_____ (підпис) _____ (ініціали, прізвище)

_____ (підпис) _____ (ініціали, прізвище)

_____ (підпис) _____ (ініціали, прізвище)

Зміст

ВСТУП	3
РОЗДІЛ I ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ	8
1.1. Трансформація журналістських розслідувань у цифрову епоху	8
1.2. OSINT як інструмент сучасної журналістики	9
1.3. Міжнародні розслідувальні платформи та цифрова журналістика	10
1.4. Соціальні мережі як середовище для журналістських розслідувань	11
1.5. Візуальний сторітелінг у цифровій журналістиці	13
1.6. Проблеми та виклики цифрової журналістики	13
РОЗДІЛ II СПЕЦИФІКАЦІЯ ПРОДУКТУ	15
2.1. Обґрунтування інформаційного проєкту	15
2.2. Структура проєкту	17
2.3. Жанрова палітра	18
2.4. Зображальний матеріал та особливості оформлення	19
2.5. Авторська ідея	20
2.6. Особливості аудиторії	21
РОЗДІЛ III ТЕХНІЧНІ ТА ПРОГРАМНІ ЗАСОБИ, НЕОБХІДНІ ДЛЯ ВТІЛЕННЯ ПРОЄКТУ	23
ВИСНОВКИ	27
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	29
ДОКУМЕНТАЦІЯ	31
ДОДАТКИ	34
АНОТАЦІЯ	36
ANNOTATION	36

ВСТУП

Актуальність вибору теми.

У цифровому середовищі журналістські розслідування поступово виходять за межі традиційних медіа та набувають мультимедійних форм, адаптованих до соціальних платформ. В умовах зростання обсягів інформації та поширення недостовірного контенту, дезінформації та маніпуляцій особливої ваги набувають міжнародні журналістські розслідування, що базуються на відкритих джерелах, аналізі цифрових даних та сучасних інструментах OSINT. Саме вони дозволяють документувати військові злочини, викривати корупційні схеми, досліджувати приховані політичні та економічні процеси, а також пояснювати складні глобальні теми зрозумілою для аудиторії мовою.

Журналістика активно інтегрує цифрові технології у процес створення контенту. Інструменти на кшталт Google Earth, Wayback Machine, InVID, Shodan, FlightRadar24, відкритих державних реєстрів та супутникових сервісів стали невід'ємною частиною міжнародних розслідувань. Водночас важливою є візуалізація інформації — подача складних даних у вигляді коротких відео, інфографіки, каруселей та інтерактивного контенту для соціальних платформ.

Особливо актуальним це стало після початку повномасштабного вторгнення Російської Федерації в Україну у 2022 році. Саме цифрові інструменти та OSINT-методи дозволили журналістам і незалежним розслідувачам документувати військові злочини, перевіряти фото- та відеодокази, встановлювати геолокацію подій, відстежувати переміщення військової техніки та аналізувати інформаційні операції. У цих умовах міжнародна журналістика стала не лише способом інформування, а й інструментом боротьби за правду.

Мій дипломний проєкт «Proof Zone» спрямований на створення та просування Instagram-сторінки, присвяченої міжнародним журналістським розслідуванням у цифрову еру. Основною ідеєю проєкту є популяризація інструментів цифрової журналістики, пояснення принципів роботи OSINT, аналіз

гучних міжнародних кейсів та створення візуально адаптованого контенту для соціальних мереж.

Проект поєднує освітню, аналітичну та візуальну функції. Через короткі відео, каруселі, інфографіку та дописи сторінка пояснює складні журналістські методи у доступному форматі, орієнтованому насамперед на молодіжну аудиторію. Водночас «Proof Zone» демонструє, як журналістські розслідування трансформуються під впливом цифрових технологій та соціальних мереж.

Instagram був обраний як основна платформа проекту через високий рівень візуального сприйняття інформації аудиторією, популярність короткого відеоформату та можливість швидкого поширення контенту. Соціальна мережа дозволяє поєднувати візуальний сторітелінг із журналістською аналітикою, роблячи складні міжнародні теми більш зрозумілими та доступними.

Таким чином, актуальність теми полягає у необхідності адаптації журналістських розслідувань до цифрової медіареальності, дослідженні новітніх інструментів міжнародної журналістики та створенні медіапроекту, що поєднує аналітичний контент із візуальними форматами соціальних мереж.

Мета та завдання кваліфікаційної бакалаврської роботи.

Метою кваліфікаційної роботи є дослідження міжнародних журналістських розслідувань у цифрову еру, аналіз сучасних технологічних інструментів та методів візуалізації інформації, а також створення й просування Instagram-проекту «Proof Zone», присвяченого тематиці OSINT, цифрової журналістики та міжнародних розслідувань.

Завдання кваліфікаційної роботи:

1. Проаналізувати трансформацію міжнародних журналістських розслідувань у цифрову епоху.

Наразі журналістика все більше залежить від цифрових технологій, відкритих даних та онлайн-платформ. Важливо дослідити, як розвиток

інтернету, соціальних мереж та OSINT-інструментів вплинув на методи роботи журналістів-розслідувачів.

2. Дослідити роль OSINT та цифрових інструментів у журналістських розслідуваннях.

Одним із ключових завдань є аналіз використання сервісів Google Earth, Wayback Machine, InVID, FlightRadar24, Shodan та інших цифрових платформ у міжнародних журналістських розслідуваннях. Особливу увагу приділено їхній ролі у верифікації інформації, геолокації та аналізі відкритих даних.

3. Проаналізувати міжнародні кейси журналістських розслідувань.

У межах роботи досліджуються приклади діяльності міжнародних розслідувальних платформ, зокрема Bellingcat, OCCRP, Forbidden Stories та інших медіаініціатив, що використовують цифрові технології у своїй роботі.

4. Визначити особливості візуалізації розслідувального контенту в соціальних мережах.

В наш час аудиторія сприймає інформацію переважно через короткі візуальні формати. Тому важливо проаналізувати способи адаптації складних журналістських тем до Instagram-контенту: каруселей, reels, інфографіки та коротких пояснювальних відео.

5. Розробити концепцію та візуальний стиль Instagram-сторінки «Proof Zone».

Це завдання передбачає створення айдентики проекту, визначення кольорової гами, типографіки, стилю оформлення публікацій та загальної структури сторінки.

6. Створити та наповнити Instagram-сторінку авторським контентом.

У межах практичної частини було створено серію інформаційних та аналітичних дописів про міжнародні журналістські розслідування, цифрові інструменти, OSINT та медіакейси.

7. Проаналізувати особливості просування медіапроекту у соціальних мережах.

Завдання передбачає дослідження алгоритмів Instagram, методів залучення аудиторії, особливостей роботи з reels, сторіс та візуальним контентом.

Об'єкт та предмет дослідження.

Об'єктом дослідження є міжнародні журналістські розслідування у цифрову еру.

Предметом дослідження є цифрові технології, OSINT-інструменти, методи візуалізації журналістських розслідувань та особливості створення й просування Instagram-проекту «Proof Zone».

Методи дослідження.

У роботі використано комплекс теоретичних і практичних методів дослідження.

- Метод аналізу та синтезу — для вивчення міжнародних журналістських кейсів та сучасних цифрових інструментів.
- Порівняльний метод — для зіставлення підходів різних міжнародних розслідувальних платформ.
- Контент-аналіз — для дослідження формату подачі розслідувального контенту у соціальних мережах.
- Метод спостереження — для аналізу поведінки аудиторії Instagram та особливостей взаємодії з контентом.

- Практичний метод створення медіаконтенту — застосовувався під час розробки дизайну, написання текстів та створення візуальних матеріалів для сторінки «Proof Zone».

Структура проєкту.

Кваліфікаційна робота складається з теоретичної та практичної частин. У теоретичній частині досліджуються міжнародні журналістські розслідування у цифрову еру, роль OSINT у журналістиці, особливості використання цифрових інструментів та методів візуалізації інформації.

Практична частина полягає у створенні та веденні Instagram-сторінки «Proof Zone», присвяченої міжнародним розслідуванням та цифровій журналістиці. Практична частина включає:

- створення візуальної концепції сторінки;
- розробку дизайну дописів та reels;
- підготовку аналітичного та пояснювального контенту;
- адаптацію складних журналістських тем до формату соціальних мереж;
- аналіз реакції аудиторії та особливостей просування контенту.

Обидві частини взаємодоповнюють одна одну: теоретичний аналіз цифрової журналістики став основою для створення практичного медіапроєкту, а практична реалізація дозволила дослідити ефективність сучасних методів візуалізації та поширення журналістського контенту в Instagram.

РОЗДІЛ І

ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ

1.1. Трансформація журналістських розслідувань у цифрову епоху

У ХХІ столітті цифрові технології суттєво змінили принципи функціонування журналістики, зокрема сфери журналістських розслідувань. Якщо традиційні розслідування раніше базувалися переважно на роботі з друкованими архівами, закритими документами та особистими джерелами інформації, то журналістика активніше використовує цифрові інструменти, відкриті бази даних та соціальні мережі.

Розвиток інтернету, цифрових платформ і глобальної комунікації значно прискорив процес збору та поширення інформації. Водночас це спричинило появу нових викликів: дезінформації, фейкових новин, інформаційних маніпуляцій та необхідності швидкої перевірки фактів. Саме тому особливого значення набуває журналістика, заснована на верифікації цифрових даних та аналізі відкритих джерел.

Канадський теоретик Маршалл Маклюен у праці «Understanding Media» сформулював концепцію «medium is the message», відповідно до якої спосіб передачі інформації впливає на її сприйняття не менше, ніж сам зміст повідомлення. У контексті цифрової журналістики це проявляється у зміні форматів подачі інформації та адаптації журналістських матеріалів до соціальних мереж і мультимедійних платформ

Важливу роль у трансформації міжнародних журналістських розслідувань відіграють соціальні мережі. Instagram, TikTok, YouTube, Threads та X стали не лише платформами для поширення контенту, але й джерелами інформації для журналістів. Фото, відео, геолокації, коментарі користувачів та цифрові сліди дедалі частіше стають доказовою базою під час розслідувань міжнародних подій.

Цифровізація журналістики також змінила вимоги до професійних навичок журналіста. В наші часи журналіст-розслідувач повинен володіти навичками

фактчекінгу, аналізу цифрових даних, верифікації контенту, роботи із супутниковими сервісами та мультимедійними форматами.

Додатковим фактором трансформації журналістських розслідувань є зміна темпоральної логіки медіасередовища. Якщо традиційна журналістика передбачала тривалий цикл збору, перевірки та публікації матеріалу, то в цифрову епоху цей процес значно пришвидшився. Інформація поширюється майже миттєво, що створює ситуацію постійного тиску оперативності на журналістів. У результаті розслідувальні матеріали змушені балансувати між глибиною аналітики та необхідністю швидкого реагування на інформаційні події, що впливає на методологію підготовки контенту та структуру журналістських матеріалів.

1.2. OSINT як інструмент сучасної журналістики

У цифрову епоху особливого значення набуває верифікація інформації. У «Verification Handbook» Крейг Сільверман підкреслює, що журналісти повинні перевіряти цифровий контент, використовуючи геолокацію, аналіз метаданих, зворотний пошук зображень та відкриті джерела інформації.

OSINT (Open Source Intelligence) — це метод збору та аналізу інформації з відкритих джерел. До таких джерел належать соціальні мережі, онлайн-архіви, супутникові знімки, геолокаційні сервіси, державні реєстри, форуми та цифрові бази даних.

В наш час OSINT став одним із ключових інструментів міжнародних розслідувань. Його використання дозволяє журналістам перевіряти достовірність фото- та відеоматеріалів, встановлювати місце й час подій, аналізувати переміщення техніки, транспортних засобів або осіб, а також досліджувати цифрові сліди в мережі.

Особливого поширення OSINT набув після початку повномасштабного вторгнення Російської Федерації в Україну у 2022 році. Саме відкриті цифрові джерела дали змогу журналістам та незалежним дослідникам документувати

воєнні злочини, фіксувати руйнування цивільної інфраструктури та перевіряти інформацію, поширену у соціальних мережах.

Серед найпоширеніших OSINT-інструментів у журналістиці використовуються Google Earth, Wayback Machine, InVID, FlightRadar24, Shodan, Google Maps та супутникові сервіси. Кожен із них виконує окрему функцію у процесі цифрового розслідування.

Важливою характеристикою OSINT-підходу є його міждисциплінарний характер, оскільки він поєднує елементи журналістики, інформаційної аналітики, цифрової криміналістики та геоінформаційних технологій. Це означає, що журналіст-розслідувач працює не лише з текстовими або візуальними джерелами, але й з цифровими структурами даних, які потребують окремих навичок інтерпретації. У цьому контексті OSINT виступає не лише інструментом збору інформації, а й методологічною основою для побудови доказової логіки розслідування, що підвищує його наукову та професійну цінність.

1.3. Міжнародні розслідувальні платформи та цифрова журналістика

Однією з найвідоміших міжнародних організацій у сфері OSINT-журналістики є Bellingcat. Платформа спеціалізується на аналізі відкритих джерел та цифрових доказів. Її розслідування охоплюють воєнні злочини, міжнародні конфлікти, політичні вбивства та інформаційні операції, а ключовою особливістю є системне використання цифрових слідів для відтворення подій.

Окрему роль у розвитку міжнародної журналістики відіграє OCCRP (Organized Crime and Corruption Reporting Project). Організація займається розслідуваннями корупції, фінансових злочинів та діяльності транснаціональних кримінальних мереж. Її діяльність базується на співпраці журналістів з різних країн, що дозволяє працювати з великими масивами даних і викривати глобальні корупційні схеми.

Цікавим прикладом міжнародної кооперації є проєкт Forbidden Stories, який продовжує роботу журналістів, що зазнали переслідувань або загинули через

свою професійну діяльність. Такий формат роботи забезпечує безперервність розслідувань і мінімізує спроби блокування журналістських матеріалів через тиск або загрози.

Діяльність цих платформ демонструє, що розслідувальна журналістика переходить у мережеву модель функціонування, де ключову роль відіграють міжнародна співпраця, цифрові технології та відкриті дані. У цьому контексті журналістські розслідування перестають бути локальними проєктами окремих редакцій і перетворюються на глобальні колективні процеси збору, перевірки та візуалізації інформації.

Водночас важливою особливістю таких ініціатив є високий рівень технологізації процесу розслідувань. Використання супутникових знімків, геолокаційного аналізу, цифрових архівів та OSINT-інструментів дозволяє підвищити точність встановлення фактів і забезпечити доказовість матеріалів, що особливо важливо в умовах інформаційних конфліктів та дезінформаційних кампаній.

1.4. Соціальні мережі як середовище для журналістських розслідувань

Соціальні мережі у діджиталізованій медіасистемі функціонують не лише як канали дистрибуції журналістського контенту, але й як самостійне середовище його виробництва, структурування та споживання. Їхня роль виходить за межі традиційної комунікаційної моделі «медіа — аудиторія», формуючи платформи-орієнтовану екосистему, у якій контент існує відповідно до логіки алгоритмів і поведінкових патернів користувачів.

Ключовою характеристикою соціальних мереж є алгоритмічна модель розповсюдження інформації. На відміну від редакційної логіки традиційних медіа, де видимість матеріалу визначається журналістськими стандартами та редакційною політикою, у соціальних мережах вона залежить від взаємодії користувачів із контентом. Лайки, коментарі, збереження та перегляди формують цифрові сигнали, які впливають на охоплення публікацій і визначають їхнє місце в інформаційній стрічці.

У таких умовах журналістський матеріал функціонує як елемент конкурентного інформаційного потоку, де поряд із розслідуваннями присутні розважальний, комерційний та емоційно орієнтований контент. Це змінює саму природу журналістської видимості: зміст матеріалу вже не є єдиним фактором його поширення, оскільки важливу роль відіграють формат подачі, перші секунди взаємодії та візуальна привабливість.

Важливою рисою соціальних мереж є мультимедійність як базовий принцип комунікації. Сучасні платформи інтегрують текст, відео, графіку, анімацію та інтерактивні елементи в єдину систему подачі інформації. Це створює передумови для трансформації журналістських розслідувань у короткі, структуровані та візуально орієнтовані формати, що адаптовані до мобільного споживання.

Особливе значення має також платформна логіка часу. Контент у соціальних мережах має обмежений життєвий цикл видимості, що стимулює постійне оновлення інформації та створює тиск на оперативність публікацій. У результаті журналістські матеріали змушені балансувати між глибиною аналітики та вимогами швидкого поширення, що впливає на структуру розслідувальних форматів.

Окремого значення в умовах цифрової трансформації набуває питання стандартизації журналістських практик у глобальному інформаційному середовищі. Якщо раніше національні медіасистеми розвивалися відносно автономно, то сьогодні цифрові платформи створюють уніфіковані умови поширення контенту, які поступово формують глобальні стандарти подачі інформації. Це призводить до певної уніфікації форматів журналістських матеріалів, зокрема візуальних, що особливо помітно у соціальних мережах.

У цьому контексті важливою стає проблема збереження журналістської глибини в умовах формалізації цифрових форматів. Обмеження тривалості відео, структури каруселей або швидкості споживання контенту впливають на спосіб викладу аналітичних матеріалів. Журналістські розслідування змушені

адаптуватися до цих умов, що іноді призводить до скорочення контексту або спрощення складних причинно-наслідкових зв'язків.

1.5. Візуальний сторітелінг у цифровій журналістиці

Візуальний сторітелінг є одним із ключових методів подачі інформації у цифрових медіа. Його суть полягає у поєднанні тексту, зображень, графіки та відео для створення цілісного інформаційного повідомлення.

У журналістських розслідуваннях візуальний сторітелінг виконує не лише естетичну, але й пояснювальну функцію. Інфографіка та каруселі допомагають демонструвати зв'язки між подіями, пояснювати механізми цифрових інструментів та структурувати великі обсяги інформації.

Короткий відеоформат reels також став важливою частиною цифрової журналістики. Завдяки динамічному монтажу, субтитрам та швидкій подачі інформації він дозволяє адаптувати складні міжнародні теми до сучасних форматів споживання контенту.

Саме принципи візуального сторітелінгу були використані під час створення Instagram-проекту «Proof Zone», який поєднує аналітичний контент, OSINT-тематику та digital-дизайн.

Попри значні можливості цифрових технологій, журналістика стикається і з низкою нових викликів. Однією з головних проблем є стрімке поширення дезінформації та фейкових матеріалів у соціальних мережах. Швидкість публікації контенту часто перевищує швидкість його перевірки, що створює ризики поширення неправдивої інформації.

1.6. Проблеми та виклики цифрової журналістики

Одним із найбільш критичних викликів є поширення синтетичного медіаконтенту, створеного за допомогою технологій штучного інтелекту. Deepfake-відео, згенеровані зображення та автоматично створені тексти ускладнюють процес розрізнення реальних і фальсифікованих матеріалів. Це підвищує значення цифрової верифікації та вимагає від журналістів

використання багаторівневих методів перевірки інформації, включно з аналізом метаданих, контексту поширення та візуальних артефактів.

Ще одним суттєвим викликом є інформаційна перенасиченість цифрового середовища. Постійне збільшення обсягів контенту призводить до фрагментації уваги аудиторії та зменшення глибини сприйняття інформації. У таких умовах складні аналітичні матеріали втрачають конкурентні позиції щодо швидких, емоційно насичених форматів, що змінює структуру інформаційного споживання.

Окрему проблему становить трансформація довіри до медіа. Надлишок інформаційних джерел і суперечливих повідомлень призводить до того, що аудиторія дедалі частіше здійснює самостійну селекцію інформації або повністю відмовляється від довіри до окремих медіаінституцій. Це створює підвищені вимоги до прозорості журналістських методів, відкритості джерел і доказовості висновків.

Важливим викликом є також залежність журналістського контенту від алгоритмічних систем розповсюдження. Алгоритми соціальних платформ визначають видимість матеріалів, що може призводити до нерівномірного поширення інформації та підсилення емоційно більш привабливих, але менш аналітичних матеріалів.

Додатково слід відзначити проблему розмиття меж між журналістикою, контент-маркетингом та інформаційними потоками користувацького контенту. У цифровому середовищі журналістські матеріали конкурують не лише з іншими медіа, але й з аматорським контентом, що впливає на стандарти якості та критерії оцінки достовірності.

У сукупності ці фактори формують нову конфігурацію журналістської діяльності, в якій ключовими стають не лише традиційні принципи точності та об'єктивності, але й здатність адаптуватися до технологічно зміненого інформаційного середовища.

РОЗДІЛ II

СПЕЦИФІКАЦІЯ ПРОДУКТУ

Актуальність проєкту

Проєкт «Proof Zone» відповідає сучасним тенденціям цифрової журналістики та потребі у популяризації OSINT-інструментів серед молодшої аудиторії. Сьогодні люди отримують інформацію через соціальні мережі, а тому адаптація журналістських розслідувань до коротких візуальних форматів є необхідністю.

Сторінка поєднує освітній та аналітичний контент, пояснюючи складні журналістські інструменти простою мовою. Вона сприяє розвитку медіаграмотності та критичного мислення.

2.1. Обґрунтування інформаційного проєкту

Журналістські розслідування дедалі частіше переходять у формат короткого мультимедійного контенту для соціальних мереж. Аудиторія, особливо молодь, споживає інформацію переважно через Instagram, TikTok, YouTube та інші цифрові платформи, де важливу роль відіграють швидкість подачі, візуальна привабливість та зрозуміле пояснення складних тем. Саме тому виникає потреба у створенні медіапроєктів, які б адаптували міжнародні журналістські розслідування до цифрового формату.

Проєкт «Proof Zone» був створений як інформаційно-освітня Instagram-сторінка, присвячена міжнародним журналістським розслідуванням, OSINT-інструментам та цифровій журналістиці. Його основна мета — пояснювати складні механізми роботи журналістів-розслідувачів у доступній та візуально адаптованій формі.

У контексті повномасштабної війни в Україні особливої актуальності набули методи відкритої розвідки та цифрової верифікації інформації. Саме OSINT дозволяє журналістам перевіряти фото- і відеоматеріали, встановлювати геолокацію подій, аналізувати супутникові знімки, архіви сайтів та відкриті бази

даних. Водночас значна частина аудиторії недостатньо обізнана з принципами роботи таких інструментів. Тому виникає необхідність популяризації цифрової журналістики через соціальні мережі.

На відміну від традиційних медіа, Instagram дозволяє поєднувати візуальний сторітелінг, короткий текстовий формат та мультимедійний контент. Саме це стало основою для створення «Proof Zone». Проект поєднує освітню, аналітичну та візуальну функції, а також демонструє, як журналістські розслідування можуть існувати у форматі digital-контенту.

Вибір Instagram для реалізації проекту «Proof Zone» пов'язаний із тим, що сьогодні ця платформа залишається одним із головних каналів споживання інформації серед молоді. За даними міжнародних досліджень і аналітичних звітів DataReportal, наприкінці 2025 року Instagram налічував близько 12,6 млн користувачів в Україні, а його світова аудиторія перевищувала 3 млрд активних користувачів на місяць. Переважну частину користувачів платформи становлять люди віком від 18 до 34 років, які водночас є основною цільовою аудиторією

Рис. 2.1. Рейтинг соцмереж в Україні за кількістю користувачів (млн).
Джерело: розроблено автором за даними DataReportal (2025) та сайту «Простір».

Важливим фактором також стали особливості самої соціальної мережі: Instagram орієнтований на візуальну комунікацію, короткі відео та мультимедійні формати, що дає змогу адаптувати складні теми журналістських розслідувань до зрозумілого й доступного контенту. Саме тому платформа є ефективним інструментом для поширення матеріалів про OSINT, фактчекінг та медіаграмотність.

2.2. Структура проєкту

Проєкт створено у форматі інформаційно-аналітичної Instagram-сторінки, орієнтованої на популяризацію тематики міжнародних розслідувань та цифрової верифікації інформації серед молодшої аудиторії. Основна увага приділяється адаптації складних журналістських тем до коротких мультимедійних форматів:

- Інформаційні каруселі: використовуються для поетапного пояснення роботи цифрових інструментів, механізмів OSINT та міжнародних журналістських кейсів. Такий формат дозволяє структурувати великі обсяги інформації та покращує її сприйняття аудиторією.
- Reels: для створення коротких динамічних відео, орієнтованих на швидке залучення уваги користувачів. У межах проєкту reels використовувалися для висвітлення міжнародних кейсів, пояснення роботи цифрових сервісів та створення короткого аналітичного контенту.
- Пояснювальні дописи: виконують аналітичну функцію та використовуються для розкриття тем, пов'язаних із цифровою журналістикою, фактчекінгом та міжнародними розслідуваннями.
- Візуальні добірки: для контенту про фільми, сервіси та ресурси, пов'язані з журналістськими розслідуваннями.

Сторінка побудована за принципом візуальної цілісності: більшість публікацій оформлені у єдиній кольоровій гамі та мають впізнавану стилістику. Це створює цілісний вигляд акаунта та підвищує впізнаваність бренду.

Структура проєкту передбачає поєднання теоретичного та практичного контенту. Частина публікацій пояснює роботу цифрових інструментів, інша — демонструє їх використання на прикладі реальних міжнародних журналістських кейсів.

2.3. Жанрова палітра

Проєкт «Proof Zone» поєднує елементи кількох журналістських та мультимедійних жанрів.

- Пояснювальна журналістика — основний жанровий формат сторінки. Контент пояснює принципи роботи цифрових інструментів та міжнародних журналістських розслідувань простою мовою.
- Аналітичний матеріал — використовується під час розбору міжнародних кейсів, діяльності розслідувальних платформ та інформаційних операцій.
- Візуальний сторітелінг — важливий елемент проєкту, який дозволяє адаптувати складну інформацію до Instagram-формату через дизайн, колажі та короткі відео.
- Інфографіка — застосовується для візуального пояснення алгоритмів роботи OSINT-інструментів, структури розслідувань та цифрових процесів.
- Короткий відеоформат (reels) — використовується для швидкої подачі інформації та підвищення охоплення аудиторії.

Поєднання цих жанрів дозволяє зробити контент не лише інформативним, а й візуально привабливим та адаптованим до сучасного формату споживання інформації. Важливою особливістю жанрової структури проєкту є її адаптація до умов цифрових платформ, де традиційні журналістські жанри трансформуються та часто поєднуються між собою. У межах соціальних мереж відбувається жанрова гібридизація, коли аналітичний матеріал може набувати ознак візуального сторітелінгу, а пояснювальна журналістика — реалізовуватися через

інфографіку або короткі відеоформати. Це зумовлено специфікою споживання контенту, орієнтованого на швидке сприйняття та візуальну комунікацію.

У цьому контексті Instagram-проект «Proof Zone» функціонує як мультимедійна платформа, що поєднує різні жанрові підходи в межах єдиної контент-екосистеми. Така модель дозволяє не лише інформувати аудиторію, але й поступово пояснювати складні журналістські процеси через серії публікацій, забезпечуючи послідовність подачі матеріалу та підвищуючи рівень його засвоєння.

2.4. Зображальний матеріал та особливості оформлення

Візуальна складова є одним із ключових елементів Instagram-проекту «Proof Zone». Оскільки Instagram є платформою, орієнтованою насамперед на візуальний контент, особлива увага приділялася створенню цілісної айдентики та впізнаваного стилю оформлення сторінки.

Основу кольорової палітри становить поєднання жовтого, чорного, білого та сірих відтінків. Жовтий колір використовується як акцентний елемент та асоціюється з увагою, попередженням і динамікою. Чорний та білий кольори створюють контрастність і забезпечують зручне сприйняття текстової інформації.

Візуальна концепція сторінки побудована на принципах мінімалістичного digital-дизайну. Для оформлення контенту використовувалися:

- колажі;
- архівні фото;
- скріншоти цифрових платформ;
- стокові фото;
- графічні елементи;
- мінімалістичні дизайнерські рішення.

Особливу увагу було приділено створенню обкладинок для reels та каруселей, оскільки саме вони формують перше враження аудиторії про контент та впливають на рівень залучення користувачів.

Усі публікації оформлені у єдиній стилістиці, що створює цілісний вигляд сторінки та підвищує впізнаваність проєкту серед аудиторії.

Для створення контенту використовувалися Figma, Canva, CapCut.

2.5. Авторська ідея

Авторська ідея проєкту «Proof Zone» полягає у створенні медіапростору, який популяризує міжнародні журналістські розслідування та цифрову журналістику серед молодшої аудиторії.

Основною концепцією стало поєднання журналістської аналітики з digital-дизайном та коротким візуальним форматом. Проєкт демонструє, що навіть складні теми — OSINT, фактчекінг, міжнародні розслідування чи цифрова верифікація — можуть бути подані зрозуміло, динамічно та цікаво.

Назва «Proof Zone» символізує простір доказів, перевірки фактів та пошуку правди. Вона напряму пов'язана з тематикою журналістських розслідувань і верифікації інформації.

Важливою складовою авторської концепції стало прагнення показати, що журналістські розслідування можуть бути цікавими не лише професійній спільноті, а й широкій аудиторії соціальних мереж. Багато користувачів стикаються з результатами розслідувань у новинах, проте рідко замислюються над тим, як саме журналісти знаходять інформацію, перевіряють факти та працюють із цифровими доказами. Саме тому частина контенту проєкту спрямована не лише на висвітлення окремих кейсів, а й на пояснення процесів, які стоять за створенням журналістських матеріалів.

Окремий акцент зроблено на практичній цінності контенту. Публікації знайомлять аудиторію з інструментами, які можуть використовуватися не лише журналістами, а й усіма користувачами інтернету для перевірки інформації.

Таким чином проєкт сприяє формуванню навичок критичного мислення та відповідального споживання контенту в цифровому середовищі.

Особливістю авторської концепції стало прагнення поєднати естетичний візуальний стиль із серйозною журналістською тематикою. Саме тому сторінка використовує мінімалістичний дизайн, акцентні кольори та типографіку.

Проєкт також має освітню функцію, адже пояснює принципи роботи цифрових інструментів та сприяє розвитку медіаграмотності аудиторії.

Також у межах проєкту було створено спільну публікацію з AI.Newsroom на тему використання штучного інтелекту в журналістських розслідуваннях та меж його застосування в роботі журналіста.

Практична реалізація проєкту продемонструвала, що Instagram може бути ефективною платформою для популяризації журналістських розслідувань та медіаграмотності. Використання коротких візуальних форматів дозволило адаптувати складні міжнародні теми до цифрового середовища.

Найбільше залучення аудиторії отримали публікації, присвячені OSINT-інструментам, міжнародним кейсам та цифровій верифікації інформації. Це свідчить про актуальність тематики цифрової журналістики серед користувачів соціальних мереж.

2.6. Особливості аудиторії

У цифровому медіасередовищі аудиторія перестає бути пасивним споживачем інформації та стає активним елементом, який безпосередньо впливає на форму, структуру та зміст журналістського контенту. У соціальних мережах взаємодія користувачів із матеріалами (перегляди, лайки, коментарі, збереження та поширення) фактично визначає подальшу видимість і поширення інформації.

Це призводить до формування зворотного впливу: не лише журналіст формує контент для аудиторії, але й аудиторія через свою поведінку опосередковано визначає, який контент буде створюватися та як він буде подаватися. Таким чином, відбувається зміщення від традиційної моделі

“редакція — аудиторія” до гібридної моделі взаємодії, де аудиторія стає елементом редакційної логіки.

У контексті журналістських розслідувань це проявляється у необхідності адаптації складних аналітичних матеріалів до формату швидкого сприйняття. Аудиторія соціальних мереж переважно орієнтована на короткі, візуально структуровані повідомлення, що впливає на вибір жанрових форм, обсяг тексту та способи візуалізації інформації. Саме тому зростає роль каруселей, коротких відео та інфографіки як основних форматів подачі розслідувального контенту.

Водночас аудиторія виконує функцію своєрідного “фільтра уваги”, визначаючи, які теми отримують поширення, а які залишаються поза активним інформаційним полем. Це формує ситуацію, за якої журналістські матеріали конкурують не лише між собою, але й з розважальним та емоційно орієнтованим контентом.

Цільовою аудиторією Instagram-проекту «Proof Zone» є активні користувачі соціальних мереж, які цікавляться журналістикою, міжнародними подіями, цифровими технологіями та медіаграмотністю.

Основну частину аудиторії становлять користувачі віком від 18 до 35 років. Це аудиторія, яка активно споживає контент у форматі reels, каруселей та коротких відео.

Соціальні характеристики:

- Студенти журналістики, медіакомунікацій та міжнародних відносин.
- Молоді журналісти.
- Люди, які цікавляться OSINT, фактчекінгом та цифровими технологіями.
- Активні користувачі Instagram та інших соціальних платформ.

Особливістю аудиторії є потреба у швидкому та зрозумілому форматі подачі інформації. Саме тому контент сторінки адаптований до коротких візуальних форматів із простими поясненнями складних тем.

РОЗДІЛ III

ТЕХНІЧНІ ТА ПРОГРАМНІ ЗАСОБИ, НЕОБХІДНІ ДЛЯ ВТІЛЕННЯ ПРОЄКТУ

Для створення та реалізації Instagram-проєкту «Proof Zone» було використано комплекс цифрових сервісів і програм, що забезпечили розробку візуального контенту, монтаж відео, підготовку текстових матеріалів та поширення інформації у соціальних мережах.

Основною платформою для реалізації проєкту став Instagram. Соціальна мережа була обрана через високий рівень популярності серед молоді аудиторії, орієнтацію на візуальний контент та активне використання короткого відеоформату. Instagram також надає можливість поєднувати різні формати подачі інформації: reels, stories, каруселі, текстові дописи та інтерактивні елементи.

Для створення дизайну публікацій використовувалася платформа Figma. Програма дозволила розробити візуальну концепцію сторінки, створити шаблони каруселей, оформлення обкладинок reels та забезпечити єдиний стиль контенту. Завдяки можливостям роботи з типографікою, кольоровими схемами та графічними елементами Figma стала одним із ключових інструментів створення айдентики проєкту.

Також для створення візуального контенту використовувався сервіс Canva. Його функціонал дозволив швидко адаптовувати окремі графічні елементи до формату Instagram, працювати з готовими шаблонами та створювати інформаційні матеріали для сторінки. Canva використовувалася переважно для швидкого оформлення окремих візуальних компонентів та підготовки контенту до публікації.

Монтаж коротких відео та reels здійснювався за допомогою програми VN. Сервіс забезпечив можливість створення динамічного відеоконтенту, додавання субтитрів, переходів, анімацій та аудіосупроводу. Використання короткого відеоформату є важливою складовою цифрової журналістики, оскільки саме reels сприяють збільшенню охоплення та взаємодії аудиторії з контентом.

Для написання та редагування текстових матеріалів використовувався Google Docs. Платформа забезпечила зручну роботу з текстом, редагування матеріалів та структурування інформації для публікацій і теоретичної частини проєкту.

Окрему роль у реалізації проєкту відіграли цифрові інструменти OSINT, які використовувалися як приклади сучасних методів журналістських розслідувань та цифрової верифікації інформації.

Одним із таких сервісів став Google Earth. Платформа використовується для аналізу супутникових знімків, геолокації об'єктів та візуального дослідження територій. У журналістських розслідуваннях Google Earth допомагає встановлювати місце подій, аналізувати зміни ландшафту та перевіряти достовірність фото- і відеоматеріалів.

Wayback Machine використовувався як приклад сервісу цифрового архівування вебсторінок. Інструмент дозволяє переглядати попередні версії сайтів та досліджувати зміни онлайн-контенту. У журналістиці він часто застосовується для перевірки видалених матеріалів, архівування інформації та дослідження цифрових слідів.

Сервіс InVID є одним із найпоширеніших інструментів верифікації відеоконтенту. Його функціонал дозволяє аналізувати відеофайли, перевіряти окремі кадри через reverse image search та встановлювати джерело поширення матеріалів.

FlightRadar24 використовувався як приклад сервісу моніторингу авіаперевезень та переміщення літаків у режимі реального часу. У міжнародних журналістських розслідуваннях цей інструмент застосовується для аналізу авіапереміщень, дослідження логістичних маршрутів та перевірки інформації про польоти.

Shodan є спеціалізованою пошуковою системою для пошуку пристроїв, підключених до інтернету. У межах проєкту сервіс розглядався як приклад інструмента цифрових розслідувань та кібербезпеки.

Створення контенту для Instagram-проєкту вимагало адаптації матеріалів до технічних особливостей соціальної мережі. Під час розробки публікацій враховувалися вимоги до формату зображень, тривалості відео, розміщення текстових елементів та особливостей алгоритмів Instagram.

Для каруселей використовувався вертикальний формат, оптимізований для перегляду на мобільних пристроях. Особлива увага приділялася першому слайду, оскільки саме він впливає на рішення користувача щодо перегляду публікації.

Під час створення reels використовувалися короткі динамічні монтажні фрагменти, субтитри та швидка зміна кадрів. Це пов'язано з особливостями споживання контенту у соціальних мережах, де увага аудиторії концентрується переважно на коротких відеоформатах.

Важливу роль відігравала також типографіка. Для оформлення контенту використовувалися контрастні шрифти та великі текстові блоки, адаптовані до мобільного перегляду. Це забезпечувало краще сприйняття інформації та підвищувало читабельність контенту. Під час роботи над контентом я також використовувала інструменти штучного інтелекту для створення окремих візуальних елементів. Згенеровані зображення допомагали візуалізувати теми, для яких було складно підібрати релевантні ілюстрації з відкритих джерел, та доповнювали загальну айдентику сторінки.

Окрему увагу було приділено адаптації складних журналістських тем до короткого формату соціальних мереж. Для цього великі обсяги інформації структувалися у вигляді коротких тез, візуальних схем та інфографіки.

Просування проєкту здійснювалося з урахуванням особливостей алгоритмів Instagram та поведінки аудиторії соціальної мережі. Основний акцент було зроблено на використанні reels, оскільки саме цей формат забезпечує найбільше органічне охоплення.

Для роботи з великими обсягами інформації та науковими джерелами також використовувався сервіс NotebookLM від Google. Платформа дозволяє завантажувати документи, статті та інші матеріали, після чого за допомогою технологій штучного інтелекту здійснювати їх аналіз, узагальнення та

структурування. У межах проєкту NotebookLM допомагав опрацьовувати теоретичні джерела з тематики OSINT, цифрової журналістики та міжнародних розслідувань, швидко знаходити ключові тези та формувати узагальнення для подальшого створення контенту.

Використання цього інструменту дало змогу оптимізувати роботу з великою кількістю інформації та пришвидшити підготовку матеріалів для Instagram-сторінки. Водночас усі отримані результати додатково перевірялися та адаптувалися автором відповідно до тематики проєкту і принципів журналістської достовірності. Для підвищення залучення аудиторії використовувалися:

- короткі заголовки;
- акцентні обкладинки;
- субтитри у відео;
- адаптація складної інформації до коротких тез;
- використання популярних форматів Instagram-контенту.

Важливу роль у просуванні відігравала візуальна цілісність сторінки. Також під час створення контенту враховувалися особливості взаємодії користувачів із соціальними мережами. Аудиторія переважно споживає інформацію швидко, тому контент проєкту був орієнтований на короткі формати, прості пояснення та візуальне структурування інформації.

Перед публікацією контенту факти, статистичні дані та відомості про міжнародні розслідування звірялися з кількома джерелами. Такий підхід відповідає базовим стандартам журналістики та дозволяє мінімізувати ризик поширення неточної або застарілої інформації. Практична реалізація проєкту продемонструвала, що Instagram може бути ефективною платформою для популяризації журналістських розслідувань та розвитку медіаграмотності серед молодшої аудиторії.

ВИСНОВКИ

У результаті виконання кваліфікаційної бакалаврської роботи здійснено комплексний аналіз впливу цифрових технологій на сучасні міжнародні журналістські розслідування та досліджено особливості їх трансформації в умовах цифрового медіасередовища. Встановлено, що розвиток технологічної інфраструктури комунікації суттєво змінив не лише інструментарій журналістів, але й саму логіку виробництва, перевірки та поширення розслідувального контенту.

Проведене дослідження засвідчило, що журналістика функціонує як міждисциплінарна практика, у якій поєднуються елементи аналітики даних, цифрової криміналістики, картографії, роботи з відкритими базами та мультимедійного сторітелінгу. Це призводить до розширення професійних компетенцій журналіста та формування нової моделі розслідувальної діяльності, орієнтованої на роботу з цифровими слідами.

Окремо встановлено, що OSINT-підхід став одним із ключових механізмів перевірки інформації в умовах надлишку даних та високих ризиків інформаційних маніпуляцій. Його застосування дозволяє підвищити рівень доказовості журналістських матеріалів, забезпечити їхню відтворюваність та незалежність від закритих джерел. Водночас ефективність OSINT безпосередньо залежить від рівня цифрової грамотності та аналітичних навичок дослідника.

Аналіз міжнародних розслідувальних ініціатив показав, що проекти дедалі частіше мають мережеву та колаборативну структуру. Це дозволяє об'єднувати ресурси журналістів з різних країн, пришвидшувати процес верифікації даних та підвищувати масштабність розслідувань. Така модель роботи поступово витісняє традиційні локалізовані формати журналістських розслідувань.

У межах дослідження також встановлено, що соціальні мережі перетворилися на самостійне середовище виробництва та споживання журналістського контенту. Вони визначають не лише канали дистрибуції, але й

формат подачі матеріалів, змушуючи адаптувати складні теми до коротких, візуально орієнтованих повідомлень. Це формує нову медійну логіку, у якій конкуренція відбувається не лише за зміст, а й за увагу аудиторії.

Разом із цим виявлено низку системних викликів цифрової журналістики. Серед них — інформаційна перенасиченість, залежність від алгоритмічного ранжування контенту, поширення синтетичних медіа та ризики спрощення аналітичних матеріалів. Ці фактори впливають на якість сприйняття інформації та створюють додаткові вимоги до журналістської відповідальності.

Практична реалізація проєкту «Proof Zone» підтвердила ефективність використання соціальних мереж як платформи для популяризації розслідувальної журналістики та медіаосвіти. Створений контент продемонстрував, що складні професійні інструменти можуть бути адаптовані до масової аудиторії без повної втрати аналітичної глибини за умови правильної візуальної та змістової структури.

Отримані результати також свідчать про те, що найбільш ефективними форматами комунікації є короткі відео та структуровані візуальні матеріали, які забезпечують поєднання швидкого сприйняття інформації та її пояснювальної функції. Це підтверджує тенденцію до домінування візуального способу комунікації в цифровому середовищі.

Водночас реалізація проєкту виявила необхідність збереження балансу між доступністю подачі та аналітичною точністю. Надмірна спрощеність контенту може знижувати рівень його інформативності, що особливо критично для журналістських розслідувань, де важливо зберігати контекст та причинно-наслідкові зв'язки.

Перспективи подальших досліджень можуть бути пов'язані з аналізом впливу штучного інтелекту на процеси журналістської верифікації, вивченням алгоритмічної дистрибуції контенту в соціальних мережах, а також дослідженням ефективності різних форматів цифрового сторітелінгу в контексті підвищення рівня медіаграмотності аудиторії.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Використання інструментів та методів OSINT для отримання пошукової інформації : практичний poradnik / Д. С. Зоренко, Л. О. Кульчицька, Р. В. Лех, О. І. Червяков ; Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого. Інститут підготовки юридичних кадрів для СБУ. – Харків : ІПЮК для СБ України, 2024. – 80 с.
2. Грозна О. О. Технологічні інновації в онлайн-медіа: роль штучного інтелекту та віртуальної реальності у трансформації контенту // Обрії друкарства. 2024. № 1(15). С. 102–112. URL: <https://ela.kpi.ua/server/api/core/bitstreams/4df98e08-fccb-4633-9070-1fd0b753bace/content> (дата звернення: 24.05.2026).
3. Ланде Д. В. OSINT у кібербезпеці : навч. посіб. Київ : ТОВ «Інжиніринг», 2024. 522 с.
4. Проць А. Журналістика в епоху TikTok та Reels: як довгі формати адаптуються до культури швидкого контенту. URL: <http://mediakrytyka.lnu.edu.ua/novi-tehnologii-media/zhurnalistyka-v-epokhu-tik-tok-ta-reels-yak-dovhi-formaty-adaptuyutsya-do-kultury-shvydkoho-kontentu.html> (дата звернення: 23.05.2026).
5. Соцмережі 2026: важлива статистика для комунікацій НУО // Громадський Простір. URL: <https://www.prostir.ua/?kb=sotsmerezhi-2026-vazhlyva-statystyka-dlya-komunikatsij-nuo> (дата звернення: 28.05.2026).
6. Bradshaw P. The Online Journalism Handbook : Skills to Survive and Thrive in the Digital Age. London : Routledge, 2017. 352 p.
7. Diakopoulos N. Automating the News: How Algorithms Are Rewriting the Media. Cambridge : Harvard University Press, 2019. 336 p.
8. Gray M. H., Bounegru L., Venturini T. The Data Journalism Handbook: Towards a Critical Data Practice. Amsterdam : Amsterdam University Press, 2024. 628 p.

- URL: <https://datajournalism.com/read/handbook/three> (дата звернення: 27.05.2026).
9. Lin C.-C., Huang A. Y. Q., Yang S. J. H. A review of AI-driven conversational chatbots implementation methodologies and challenges (1999–2022) // Sustainability. 2023. Vol. 15, No. 5. Article 4012. URL: <https://doi.org/10.3390/su15054012> (дата звернення: 28.05.2026).
 10. McLuhan M. Understanding Media: The Extensions of Man. Cambridge : MIT Press, 1994. 392 p.
 11. Pavlik J. V. Journalism and Artificial Intelligence: The Promise and Peril of an Algorithmic Future. New York : Columbia University Press, 2023. 296 p.
 12. Silverman C. Verification Handbook: An Ultimate Guideline on Digital Age Sourcing for Emergency Coverage. Maastricht : European Journalism Centre, 2014. 120 p.
 13. Wardle C., Derakhshan H. Information Disorder: Toward an Interdisciplinary Framework for Research and Policy Making. Strasbourg : Council of Europe, 2017. P. 14–19.
 14. UNESCO. Guidance for Generative AI in Education and Research. Paris : UNESCO, 2023. URL: <https://unesdoc.unesco.org/ark:/48223/pf0000386693> (дата звернення: 22.05.2026).

ДОКУМЕНТАЦІЯ

Інформаційна публікація про основи OSINT

Сьогодні знайомимось OSINT. OSINT (Open-source Intelligence) — це розвідка, що базується на аналізі відкритих джерел інформації. У професійному середовищі частіше використовують саме аббревіатуру OSINT, адже вона стала універсальним терміном у сфері цифрових досліджень і безпеки.

Йдеться про збір і обробку даних, які знаходяться у вільному доступі: від соціальних мереж і новинних ресурсів до державних реєстрів, супутникових знімків та онлайн-баз даних. Важливо, що вся ця інформація отримується без порушення закону — лише через відкриті канали.

Сьогодні, коли цифровий простір переповнений даними, OSINT дозволяє систематизувати цей інформаційний хаос і знаходити в ньому закономірності, зв'язки та приховані деталі.

За допомогою OSINT-інструментів можна перевіряти достовірність інформації, яку поширюють медіа чи користувачі соцмереж. Наприклад, ідентифікувати, чи є фото або відео актуальним, чи воно було зроблене раніше і використане поза контекстом. Це критично важливо в епоху інформаційних війн і маніпуляцій.

Джерела при цьому можуть бути максимально різноманітними. Це і соціальні мережі — як-от Twitter, Facebook, TikTok чи Instagram — де користувачі часто публічно транслюють свої думки, інтереси та діяльність. Не менш цінними можуть бути форуми, блоги та новинні платформи, особливо якщо об'єкт дослідження активно взаємодіє з аудиторією або висловлює свою позицію у публічному просторі.

Якщо мова йде про комерційну діяльність, важливу роль відіграють офіційні реєстри. Наприклад, відкриті державні бази даних дозволяють перевірити підприємницьку активність фізичних осіб або отримати базову інформацію про бізнес. У випадку з компаніями доречним інструментом є

YouControl, який агрегує дані з різних реєстрів і допомагає сформувати більш глибоке уявлення про юридичну особу.

Приклад інформаційної каруселі про використання сервісу Wayback Machine

Що таке Wayback Machine?

Це онлайн-архів інтернету, який зберігає старі версії вебсторінок. Він дозволяє подивитися, як виглядав сайт у минулому, навіть якщо інформацію вже видалили або змінили.

Якщо матеріал зник із сайту, це ще не означає, що його втрачено назавжди — часто його можна знайти у веб-архівах. Також потреба відшукати з різних причин: від відновлення випадково видаленого контенту власного ресурсу (хоча для цього надійніше мати резервні копії) до пошуку публікацій на сторонніх сайтах, які можуть слугувати доказом того, що інформація справді була оприлюднена. Це особливо важливо, коли потрібно підтвердити факт публікації або відстежити зміни в матеріалах.

Для розбору візьмемо сайт ГО «Ukraïner».

Сьогодні головна сторінка має такий вигляд.

Видавництво Ukraïner сьогодні публікує візуальні та документальні історії про війну, життя українців та українську ідентичність, орієнтуючись як на внутрішню, так і на міжнародну аудиторію.

Ми переглянемо як виглядав Ukraïner у 2016-му.

Обираємо рік — 2016. Та дату (візьмемо 2 жовтня).

Переходимо на Wayback Machine та вставляємо посилання на Ukraïner у пошуковик та натискаємо Enter. Обробка може зайняти деякий час. Зверху буде графік, який покаже, як часто сервіс зберігав копії сайту. Нижче — календар із конкретними датами, коли ці копії були зроблені. Переглянути сайт можна лише за ті дні, які позначені кольоровими кружечками — це означає, що на ці дати збереглися знімки. Далі все просто: обираємо потрібну дату, натискаємо на неї — і відкривається версія сайту, якою вона була тоді. І отримуємо результат

Всі посилання з меню у веб-архіві працюють, тож ви можете погуляти по всьому сайту і побачити всі розділи. Окрім адреси сайту, у пошук можна ввести звичайне слово або фразу — і тоді з'являться сайти, які показуються за цим запитом.

Бачимо, що у 2016 році Ukraïner писав переважно про різні регіони України — показував маловідомі місця, локальні спільноти, культуру, традиції та життя людей, формуючи цілісний і живий образ країни без акценту на війну.

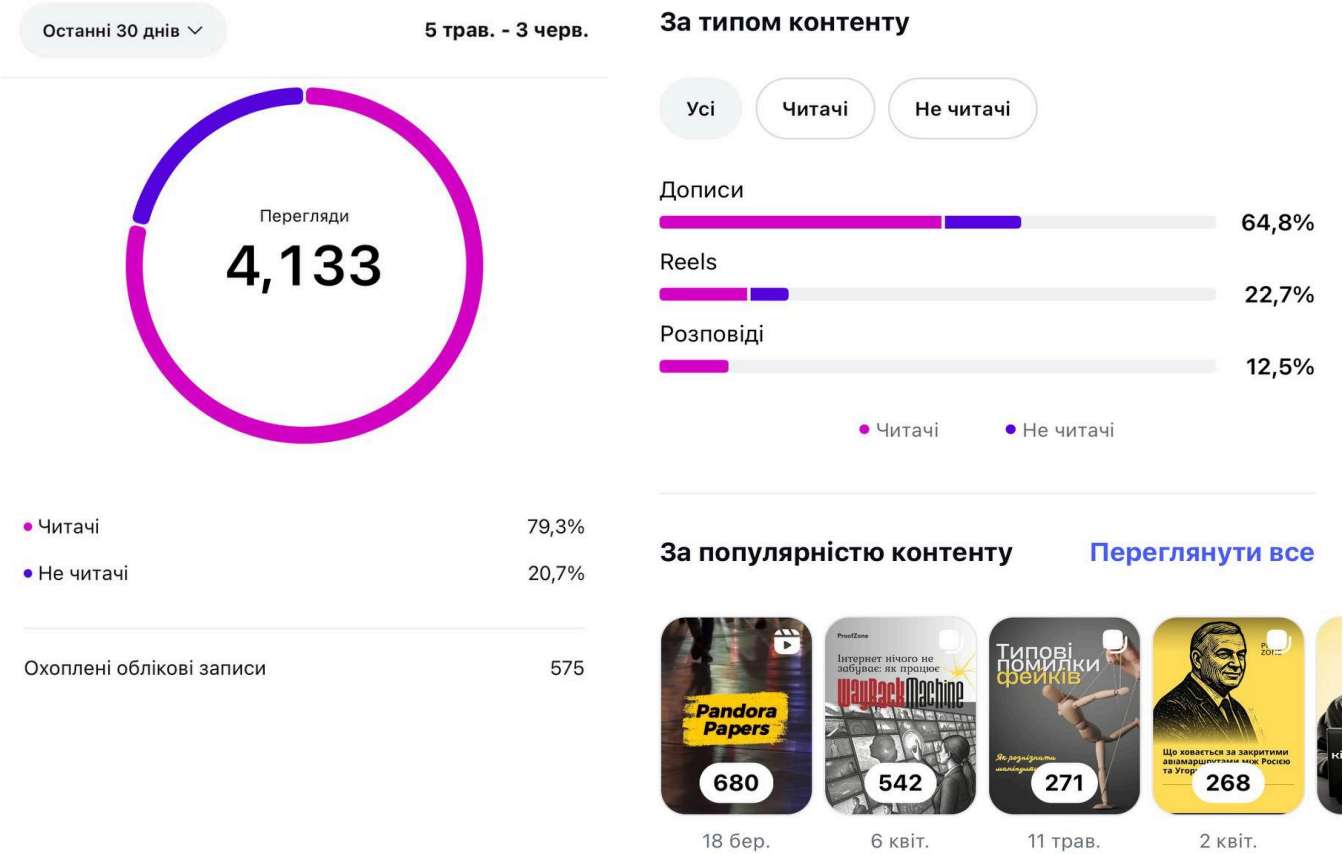
Фактично за допомогою WayBack Machine ми можемо переглянути видалений або давно забутий контент. Це може слугувати суттєвим доказом у розслідуваннях.

Команда Інтернет-архіву вирішила зберігати не тільки вебсайти, а й так звані «культурні артефакти у цифровому вигляді» — окремі файли з цінним контентом: відео, фото, тексти та аудіо. Можна знайти безліч матеріалів: аудіокниги (переважно англійською), записи радіостанцій, документальні відео, старі газети та випуски новин, художні фільми, музику, а також програми та ігри минулих років. Наприклад тут можна знайти розповіді свідків Голодомору 1932–1933 років, звіт NASA за 1977 рік (запуск шаттла та Вояджерів) та навіть гру Super Mario 1994, яку можна пограти прямо на сайті.

ДОДАТКИ

Додаток А.

Статистика переглядів Proof Zone з 5 травня по 3 червня 2026-го року

Додаток Б.
Статистика аудиторії

Топ вікових діапазонів

Топ країн

АНОТАЦІЯ

Керебко І.Г. «Вплив цифрових технологій на трансформацію міжнародних журналістських розслідувань: розроблення та просування інстаграм-сторінки».

Ключові слова: міжнародні журналістські розслідування, цифрова журналістика, OSINT, Instagram, соціальні мережі, візуальний сторітелінг, медіаграмотність, фактчекінг, цифрові технології, штучний інтелект.

Кваліфікаційна робота присвячена міжнародним журналістським розслідуванням в умовах цифрової трансформації медіа. У роботі розглянуто вплив цифрових технологій на розслідувальну журналістику, можливості використання OSINT-інструментів, цифрових архівів, супутникових знімків, соціальних мереж і засобів верифікації інформації. Значне місце займає аналіз міжнародних кейсів, які демонструють роль технологій у пошуку, перевірці та візуалізації даних.

Практична частина охоплює створення тематичної Instagram-сторінки, присвяченої міжнародним журналістським розслідуванням. Її наповнюють авторські публікації про методи цифрових розслідувань, інструменти фактчекінгу, можливості OSINT та відомі міжнародні розслідувальні проекти. Під час підготовки окремих візуальних матеріалів використано інструменти штучного інтелекту. Контент враховує особливості сприйняття інформації в соціальних мережах і популяризує журналістські розслідування серед широкої аудиторії.

Результати роботи підтверджують потенціал соціальних мереж як платформи для поширення знань про сучасні методи журналістської діяльності. Створена Instagram-сторінка може слугувати освітнім і комунікаційним ресурсом для користувачів, які цікавляться розслідувальною журналістикою, медіаграмотністю та цифровими технологіями.

ANNOTATION

Kerebko I. H. «The Impact of Digital Technologies on the Transformation of International Investigative Journalism: Development and Promotion of an Instagram Page».

Keywords: international investigative journalism, digital journalism, OSINT, Instagram, social media, visual storytelling, media literacy, fact-checking, digital technologies, artificial intelligence.

The qualification paper focuses on international investigative journalism in the context of digital media transformation. The study examines the impact of digital technologies on investigative journalism, as well as the use of OSINT tools, digital archives, satellite imagery, social media platforms, and information verification

techniques. Particular attention is paid to international case studies that demonstrate the role of technology in data collection, verification, and visualization.

The practical part of the project includes the creation of a thematic Instagram page dedicated to international investigative journalism. The page features original publications covering digital investigation methods, fact-checking tools, OSINT capabilities, and well-known international investigative projects. Artificial intelligence tools were used in the production of selected visual materials. The content takes into account the specifics of information consumption on social media and promotes public interest in investigative journalism.

The findings confirm the potential of social media as a platform for disseminating knowledge about contemporary journalistic practices. The created Instagram page can serve as an educational and communication resource for users interested in investigative journalism, media literacy, and digital technologies.